

Baráwa ya ncholo ya Peéteri **Mulongooryo**

Baráwa ya ncholo ya Peéteri, yaandikwa ni mutumwi Peéteri. Peéteri aandika baráwa ihi kati ya myaaka ya 62-67 keende Kirisitu ^avyaalwa. Aandika kwa vaantu ^vamuruma Yéesu voosi ^veene vajáa viipasa weerwii yoosi. Peéteri avaanirira vaantu ^vasaawalwa ni Maluungu, vayeni kuri ihi weeru (1:1). Vamanyi va masáare vaséaa, Peéteri aandika baráwa ihi mpiindi ^ajáa müujii wa Róoma, müuji yeeye ^uayanirira Babéeli (5:13).

Peéteri aandika baráwa ihi kavaheera mätima vaantu ^vamuruma Yéesu viime neeja uturikirii ^vaturyáa so muruma Yéesu (1:3-6; 5:10-11). Baa mwiikalo wa Yéesu aha weerwii ni wa uturikiri ujáa. Sa jeyyo, vaantu ^vamuruma, kari vahwaalale tuku, ni mpaka vatürükire vii. Avasea ko tweera uturikiri, Maluungu avabwéeyyaa vave na kuruma ^kweene kuri na iyoombe ikulu klookya saháabu (1:7). Jeyyo, Peéteri avaheera mätima vaantu ^vamuruma Yéesu vatuube yimirirya sa kuherererya kwa weeru kwaséngériire (4:7, 17).

^Vyeene Kitáabu iki Chagavwa

Nkongojima ya ulamuriri wa Maluungu kwa Yéesu Kirisitu **1:1-12**

Mwiikalo ^wabooha na Yéesu ni Iwyer ra Nkaasu **1:13-2:12**

Ukiindya kwa veenenuumba, vatámwa,
vaantu vaki na vaantu valume **2:13-3:7**

Wiimiriri ^wiísimiresimire wa kəri uturikiri 3:8-
 4:19
 Ukiindya kwa vawosi na vatavana 5:1-11
 Ləmbi jo kiimikiriryा 5:12-14

Ləmbi

¹ Baráwa ihi yafúmire kəri niini Peéteri, mutumwi wa YéesuKirisitu. Ni kəvaandikira niise nyuunyu ^mwasaawulwa ni Məluungu Taáta, nyuunyu ^mwamyaahuka na ^mwiíkalaa ja vayeni uko isi ja Póonto, Galatía, Kapadokía, Ásia na Bisínia.

² Məluungu Taáta avataanga na avasaawula nyuunyu keende aho kali, na ko tweera mərimo wa Mətima Muuja, avabwéeyyiirye muve vaaja mbere yaachwe. Aya yatumamwa sa muve matu kwa Yéesu Kirisitu, na yeeye avanyinyirire na sakami yaachwe.[◊] Noovaloombera nduwo na mwiikalo muuja ^uri foo.

Kuruma ^Kwaréetaa Nkaasu

³ Adumbwe Məluungu Taáta wa Yéesu Kirisitu Mweenevyoosi wiitu! Kwa kulaanga na riiso ra wuja kwaachwe kukulu, atubweeyya tuvyaalwe ufyu ko mufufula Yéesu kufuma kwa ^vaakwyu. Haaha tatiite kwiilaangya ^kəri nkaasu kwa siku ^jisiina uhero.

⁴ Jeyyo, tookiilaangya kuhokera nkaasu fuma kwa Məluungu ira si ^iri koola, au kusaambuka au kuhirirya, ira ^yavuikwa kurumwii sa nyuunyu.

⁵ Na Məluungu kwa ngururu jaachwe, yoovumirira kwa kuruma kwaanyu, mpaka muhokere uwo ulamuriri ^wahumula ^uri koonekiwa siku jo kiimikiriryा.

[◊] **1:2** Laanga Vaeburanía 9:18-21.

6 Haaha vyeendi sa ntálarya ijo, baa neembe ifaanaa muvisuale mpindi nkufi ^jookuja, ko yerwa ^kwiísimiresimire.

7 Kuyimirirya kwa kuyerwa uko, koónekyaa kuruma kwaanyu ni kwa kimáári. Kuruma kwaanyu kwayérwaa ja chúa ma cha saháabu viintu ^kiyérwaa na mooto. Kumuruma Mülungu kwabooha kúlookya saháabu sa yooyo yasáusukaa. Sa jeyyo, Yéesu Kirisitü vaheera ari nyuunyu nkongojima na nyemi, nyuunyu ^mooyimirirya mpindi ^ari kuuja na ^ari kiivariyula.

8 Nyuunyu mwamweenda, baa neembe si munamoona. Baa neembe si munamoona haaha, mwamuruma. Jeyyo mwatiite cheerü cha nkongojima ^chalookerera munamuunu,

9 sa viintu mwahokera ulamuriri wa nkaasu yaanyu, iyo noo kiintu kikulu cha kuruma kwiitü.

10 Valáali na mutwe, vajáa valaanga maatükü vii uwo ulamuriri sa vütaange, vakalaala na mutwe nduwo ya Mülungu ^ng'eene ijáa sa nyuunyu.

11 Mutima wa Masía ujáa na voovo na wavab-weeyyáa valaale na mutwe, Masía türkira ari, maa de ave na nkongojima. Avo valáali na mutwe vasaakira maatükü voosaaka vataange masáare aya ni naadi ^yari kúva na ni mweeri ya ani yari kúva.

12 Mülungu ajáa avoonekyaa masáare ^meene valaaláa na mutwe si sa voovo tükü, maa kaa, ni sa nyuunyu. Na haaha Masáare Maaja aya, yavariyulwa kuri nyuunyu ni vara ^vari lusa kwa njira ya Mutima Muja fuma kurumwii kwa Mülungu. Masáare ayo, noo yara baa mirimü mija ^yeenda kuyataanga.

Kħvha Vaaja

13 Sa jeyyo, mwiimye neeja mīryuungħu yaanyu, noo kusea, məndookiyyimirira, na mħviikie kwilaangya kwaanyu kuri nduwo ^mari hokera mpiindi Yēesu Kirisitū ^ari variyulwa.

14 Mwiikale ja vaana va Mħluungħu na mħve matu. Jeyyo, kari murúmaa kutuuba uláku waanyu tħra ^mħajja nowo mpiindi ja ukoókoyo tukk.

15 Maa kaa, mħve vaaja kwa kira kiintu ^mħtámamaa ja ^vyeeene yeeye Mħluungħu avaanirira, ^ari mħuja.

16 Masáare ^Yari Mpēho yalħusa, “Mħve vaaja sa niini ndiri mħuja.”¹⁶

17 Mħluungħu mħmwaániriraa, “Ee Taáta,” kati moomloomba, yeeye noo ^ari lamħrira kira mħunt kwa mīrimo yaachwe baa kusinanala tukk. Sa jeyyo mħve na matu kuri yeeye mpiindi iji ^mookiikala aha weerwii ja vayeni.

18 Ni luħsa niise jeyyo, sa mwiikaláa mwiikalolo ^wavħha ^mwapaala fuma kwa vala baaba waanyu. Haaha mwatāangire, Mħluungħu si avanunuula fuma mwiikalwii uwo kwa viintu ^vihíririrya baa ja mpia na saħabu tukk,

19 maa kaa, kwa sakami ^iri na nkongojima ya Kirisitū. Yeeye aava ni ja muundi ya mpóryo ^iri mpēho ^isiina l-kwaalo.

20 Mħluungħu amħsaawula Kirisitū mpiindi da weeru si īnaanda, maa kaa, haaha aváriywirwe mpiindi iji jo kiimikiriry sa nyuunyu.

21 Kwa njira ya Kirisitū, mwamuruma Mħluungħu. Yeeye amħfufula Kirisitū, maa akamheera nkon-

¹⁶ **1:16** Laanga Valáawi 11:44-45; 19:2; 20:7.

gojima nkhalh. Jeyyo, kuruma kwaanyu na kwi-ilaangya kwaanyu ni kwa Mhlhungh kuri.

²² Nyuunyu mwajirhla nkaash yaanyu kwa njira yo va matu kuri ukiindya wa kimáári. Jeyyo, mwatihte kwiiyenda kindhu ^kusiina ukweembi, haaha iyendi kikomi fuma mitimii yaanyu.

²³ Mwavyaalwa ufya si ja vaana va taáta ^akwíja tukh, kiri vyoova jeyyo, mwavyaalwa ni Taáta si ^akwíja kwa siku ^jisiina uhero kwa njira ya isáare ra Mhlhungh ^riri nkaash, ^riri kuv rimwaari kwa siku ^jisiina uhero.

²⁴ Ja ^vyeene Masáare ^Yari Mpeho yalhusa, “Vaanth voosi ni ja masaambi vari, na nkongojima yaavo ni ja malhva ya isekii.

Masaambi na malhva yanyáamala,

²⁵ maa kaa, isáare ra IJhVA ni ra kikomi kwa siku ^jisiina uhero.”[☆]

Isáare iro noo isáare riija ra Yéesu Kirisith ^reene mwavariyhrirwa.

2

¹ Haaha reki uvi waanyu woosi, uwere, ukweembi, kivina na kwilongowererya.

² Mhve na mpiima na mashush ya isáare raachwe ra kikomi, ja vaana vaduudi viinth ^vari na mpiima na mashush ya vala íyo waavo. Kooni munywíire mashush ya matima, tuuba muri kula fuarh mulamuririwe.

³ Haaha mwatáangire mbavariri ya Yéesu Mweenevyoosi ni ^yabooha.[☆]

Vara ^Vasaawhlwa ni Mhlhungh

[☆] **1:25** Laanga Isáaya 40:6-8. [☆] **2:3** Laanga Sabúuri 34:8.

4 Yéesu Mweenevyoosi ni iwyе ra nkaasu. Iwyе iro ro jeengera ^rakwáataa nyuumba, vaantu varisiita, maa kaa, Mułuñgu arisaawula na ni ra iyoombe ikulu kwaachwe. Muſeesereri Yéesu,

5 na nyuunyu kuva muri mawye ya nkaasu ^meene Mułuñgu yoojeengera nyuumba ya mitima, kei muri veeneisi vaachwe vaaja. Mandootola mpóryo ja mutima jira ^jimweéryaa Mułuñgu mutima kwa njira ya Yéesu Kirisitu. **6** Sa Masáare ^Yari Mpaho yalusa,
“Laangi viika niise iwyе uko Sayúuni,
iwyе ikulu ra kichurii, ^narisaawula na ra
iyoombe ikulu.

Na yoyoosi ^ari riilaangya,
si ari kwiivairya mbiri tuku.”[⊗]

7 Sa jeyyo, nyuunyu ^muriiláangyaa mwahumula koona iwyе iro ni ra iyoombe ikulu, maa kaa, kwa vara si ^variiláangyaa,
“Iwyе ^rasiitwa ni vajeengi,
ravíre iwyе ra kichurii.”[⊗]

8 Na kei,
“Iwyе ^ribwéeyyaa vaantu viikunguvale,
na mwaalaliwyе ^uri hitahita vaantu.”[⊗]

Vookiikunguvala sa si varuma rira isáare tuku, ja
vira ^vyene viimiriwa neeja keende aho kali.

9 Maa kaa, nyuunyu Mułuñgu avasaawula muve lukolo lwa vaantu vaachwe, veeneisi va kitemi, isi njija, kei ni vaantu vaachwe Mułuñgu mweenevyo. Mwaanirirwa sa muvariuyule

[⊗] **2:6** Laanga Isáaya 28:16. [⊗] **2:7** Laanga Sabúuri 118:22. [⊗] **2:8** Laanga Isáaya 8:14.

mirimo yaachwe mijja. Yeeye avaanirira fuma kilwiiryii sa mwiingire na kiweerwii chaachwe ^chabooha.[☆]

¹⁰ Aho ncholo, nyuunyu si majaa vaantu va Muluungu tuku, maa kaa, haaha muri vaachwe. Kei si majaa manatura riiso ra wuuja ra Muluungu tuku, maa kaa, haaha mwaturya riiso ra wuuja waachwe.[☆]

¹¹ Vijeengi vyaani naveenda. Noovaloomba nyuunyu ^muri vayeni na valooki va aha weerwii, nehi ulaku wa maviri uu walwijaa nkoondo na nkaasu yaanyu.

¹² Mundootumama mirimo mijja mbere ya vaantu si ^vamamanyire Muluungu, sa kooni voosea nyuunyu ni vaantu ^mubweeyyaa uvi, voone viintu vyaanyu ^vyabooha na vamnyemye Muluungu siku ^ari kuuja.

Kuonyemya Valongooli Voosi

¹³ Sa Mweenevyoosi, muve matu kwa wiimiriri ^waviikwa ni vaantu, kooni mutempi noo mukuuulu,

¹⁴ au kooni amuvii ka gavana. Sa mutempi avatuma vandoovalaira chiiru vara ^vatamamaa uvi na vavadumbirire vara ^vatamamaa viija.

¹⁵ Muluungu asakaa mutumame maaja, sa mudungye milomo ya kikoókoyo ya vaantu vahoho.

¹⁶ Ikali ja vaantu ^vari na uhúuru, maa kaa, kari mendootumia uhúuru waanyu ja kiintu ^chookunikirira uvi waanyu tuku, mwiikale ja vaantu ^vamutumamiraa Muluungu.

[☆] **2:9** Laanga Ufumo 19:6; Isáaya 43:20-21. [☆] **2:10** Laanga Hósea 2:23.

17 Mənyemyi kira məuntə, veendi vaantə ^vamuruma Yéesu Mweenevyoosi, moofi Məlaangə na mənyemyi matemi.

18 Nyuunyu vatəmami, məve matu kwa veenekaaya vaanyu kwa nyemi joosi, si vara veenekaaya ^vahola vii təku, baa vara ^vahəumba.

19 Iki noo ^kimweéryaa Məlaangə matima, məuntə kuyimirirya uturikiri kənə yookoonerwa sa matima ^wiisiman'yaa mavi na maaja wa Məlaangə.

20 Ni kənáalo che kwatiite kətəmama ^vyaviiha na muturikiriwe? Maa kaa, kooni mooyimirirya uturikiri sa mwatəmama maaja, iki ni kiintə ^kimweéryaa Məlaangə matima.

Kuturikira Hamwi na Kirisitə

21 Moosaakwa muyimirirye jeyyo, sa baa Kirisitə mweeneevyo aturikiriwa sa nyuunyu. Jeyyo, avarekera kiintə cho vabweeyya nyuunyu mumutuubirirye.

22 Yeeye si abweeyya uvı təku, na əweere si woonekana fuma məlomwii waachwe təku.[◊]

23 Yeeye ^akatəkirwe si ahindərira kituki təku, ^akaturikiriwe si avuumba təku, maa kaa, yeeye iiviika kwa əra ^aláməlaa kwa əwoloki.

24 Yeeye mweeneevyo asəməla uvı wiitə muvirii waachwe mweeri ya məti, kwa njira iyo, taakwyा kwa viintə vya uvı, tədahe kwiikala kwa əwoloki. Ko vawa kwaachwe, nyuunyu mwahoriwa.

25 Nyuunyu məjáa mwatuuba rımira ja muundi, maa kaa, haaha mwaməváländəkiire Muríisi na Məlaangiriryi wa nkaasə yaanyu.

◊ 2:22 Laanga Isáaya 53:9.

3*Ukiindya kwa Vaki na Valume*

¹ Kwa njira yìyo, nyuunyu vaki mwiikiimye na iisi ya valume vaanyu, sa kooni vamwaari vara si ^vamuruma Yéesu, varutwe ni mwiikalo wa vaki vaavo baa isáare tukü,

² ^vari laanga mwiikalo waanyu wa kikomi na wa nyemi.

³ Kwiiboherererya kwaanyu kusive kwa weerwii vii, baa ja kusuka njwiiri, kwiivikira viintü vyä saháabu na kwiirwüka ingo tukü.

⁴ Maa kaa, kwiiboherererya kwaanyu kuve kwa wüntü waanyu, kubooha si ^kusáambukaa na kuteula kwa mutima, kura ^kuválwaa kiintü cha kikomi mbere ya Mülüngü.

⁵ Jeyyo, noo ^vyeene viiboherereryáa vaantü vaki vaaja va kali vara ^vamwiilaangyáa Mülüngü. Avo viiboherereryáa ko vateera valume vaavo.

⁶ Baa ja Sáara jei, amanyemyáa mulume waachwe Aburaháamu na amwaaniriráa mweenenyuumba. Haaha nyuunyu mævíre vaana va Sáara, kooni mæbwéeyyiiryе viija bila yo koofa kiintü chochoosi.

⁷ Viivyo nyuunyu valume, mwiikale na vaki vaanyu kwa nyemi, kenu mootaanga vaki vaanyu ni teketeke ^vari. Kei mændoovalaanga na nyemi, sa Mülüngü avalaha voosi hokera mæri nduwo ya nkaasu ^avaheera. Na aho, kuloomba kwaanyu si kuri hitwahitwa tukü.

Kuturikira ko Tumama Wuuja

⁸ Kukiimikirirya, raanyu rive rimwi, mændookiyyonera mbavariri, mwiiyende kindü,

mæve ^mwahola na mændookikiimya na isi kati yaanyu.

⁹ Kændoohindarira uví kwa uví tukú, au kituki kwa kituki tukú, maa kaa, nyuunyu hinduriri ntálarya. Ikyo noo ^cheene Mæluungu avaanirira mændootumama sa mæhokere ntálarya.

¹⁰ Sa Masáare ^Yari Mpeho yalusa,
“Mæuntu yoyoosi ura ^yoosaaka kwiikala vyabooha na ave na cheeru,
areke lusa vaantu, na uvaangu.

¹¹ Ni mpaka amanyike kæreka uví, atumame wuuja,
asaakire mwiikalo mæija na atuube kiikala nowo.

¹² Sa miiso ya Mweenevyoosi,
yavaláangaa vara ^vabwéeyyaa uwoloki,
na matu yaachwe,
yatéereraa kæloomba kwaavo.

Maa kaa, vara ^vabwéeyyaa uví,
avahéeraa ikochi.”[◊]

¹³ Ni ani ^ari vabweeyyirya uví kooni kira mpiindi moomanyika na mitima yaanyu kætumama wuuja?

¹⁴ Maa kaa, kooni mæri turikiriwa sa uwoloki ^mæri nowo, nyuunyu mwatalariwa ni Mæluungu. Jeyyo kari mævoófaa vaantu au kwïngira kivundu mitimii yaanyu tukú.

¹⁵ Maa kaa, mæbweeyyiryi nkongojima Kirisitu, yeeye ave Mweenevyoosi mitimii yaanyu. Sikku joosi, mæve mwiimire neeja kuuyirya mæntu ^ari vuurya kwiilaangya kwaanyu kura kuri nyuunyu. Mændoobweeyya jeyyo kwa kæholia na nyemi.

[◊] 3:12 Laanga Sabúuri 34:12-16.

16 Naanyu m̄eve na mit̄ima myeer̄ si ^itwáalwaa na kiloongii, sa yara masáare ^voovalongowererya nyuunyu na mwiikalo waanyu m̄uujä ko kundikaniwa na Kirisitu, vakwaatiwe soni so valongowererya.

17 Ni lausa niise jeyyo, sa ni pwee k̄t̄rikira so t̄mama w̄uujä, sa kooni k̄t̄rikira uko noo ^cheene M̄luuungu asáakaa, k̄lookya k̄t̄rikira so t̄mama uvi.

18 Sa Kirisitu ne aturikiriwa kamudu vii sa uvi, m̄woloki sa vara si ^vari vawoloki, sa avareete nyuunyu kwa M̄luuungu. M̄viri waachwe uk̄uulawa, maa kaa, akafufulwa, akava nkaasü kwa njira ya M̄timä.

19 Kwa jeyyo, atamanya noo kiivariyurira mit̄ima ya vaantu haaha ^ir̄i m̄nyololwii.

20 Vaantu ava si vajää matu t̄ku aho kali mpiindi M̄luuungu ^awoojerää ko yimiriryä sikü jira ja Náhu mpiindi safiina ^yatengeneshiwää. Na aho safiinii vaantu vake vii, noo k̄sea vaantu vanaani valamuririwa ko tweera maaji.

21 Na ayo maa ji yoónekyaa ubatíiso ^mweene haaha woovalamuriryä baa nyuunyu sikü iji, si ko seyya kosu muvirii t̄ku, maa kaa, ja k̄laha kwa mit̄ima myeer̄, si ^itutwáalaa na kiloongii mbere ja M̄luuungu, kwa njira ya kufufuka kwa Yéesu Kirisitu.

22 Yeeye atamanya na kurumwii na iikala m̄ukono wa k̄lume wa M̄luuungu, na mirimü miija, na wiimiriri na ngururu joosi javiikwa isi yaachwe.

Mwiikalo ^Wamweéryaa Mʉtima Mʉluuŋgʉ

¹ Haaha, sa viintʉ Kirisitʉ atʉrikira mʉviri, baa nyuunyu moosaakwa murume kuturikiriwa, kʉnʉ mookwaatya mʉryʉuŋgʉ waachwe ^ajáa nowo. Sa mʉuntʉ ^atʉrikira muvirii waachwe, iireka na ʉvi.

² Kwaandira haaha, mwiikalo ^wachɦiire aha weerwii, woosaakwa ʉlongoolwe ní vira ^vyeene Mʉluuŋgʉ asáakaa, na sɨ kwa ʉláku wa kíwʉuntʉ tʉku.

³ Sa sikʉ ^jilóokire, mʉjáa mwatiiite mpiindi jo toosha jo bweeyya yara ^meene vaantʉ sɨ ^vamʉmányire Mʉluuŋgʉ veenda kʉtʉmama, vara ^vayéendaa ja kúri, ^vari na ʉláku, ʉreevi, ^vabwéeyyaa ngovi ja kiláku, viintʉ ^viréevyaa, vina mbi na kwiinamira vidabalaíyo kiintʉ kívi mbere ya Mʉluuŋgʉ.

⁴ Sa jeyyo, voohwaalarowi koona nyuunyu sɨ mootumbuuja hamwi novo kei tʉku uvii, na sa jeyyo voovatʉkira.

⁵ Maa kaa, voovo kwiilʉusira vari vooveene kwa Yéesu Kirisitʉ, yeeye ^ahʉmʉla kwíima neeja kʉvalamʉrira ^vari nkaasʉ na ^vaakwya.

⁶ Na iki noo ^chabweeyya Masáare Maaja yavariyʉlwa baa kwa vara haaha ^vaakwya, sa valamʉrirwe kʉri miviri ja ^vyeene vaantʉ valámʉrirwaa, maa kaa, vave na nkaasʉ ja ^vyeene Mʉluuŋgʉ ari kwa ngururu ja Mʉtima waachwe.

Kʉuju kwa Yéesu Kwaséngeriire

⁷ Kʉherererya kwa viintʉ vyoosi kwaséngeriire. Sa jeyyo, mʉve na tooti na mʉndookiiyimíririra

mpiiima jaanyu sa mandookeesha chiriri chobu mooloomba.

⁸ Kulookya vyoosi, mandoomanyika kwiiyenda sa kwiiyenda, kwakánikiriraa uvi ^uri foo. [◊]

⁹ Mandookiiteengya nyuunyu kwa nyuunyu, baa kwiing'uurira tuku.

¹⁰ Mulungu noo avahéeraa nyuunyu vaantu ^vamuruma wuuya. Na kira muuntu atumie uwo wuuya kuvalaanga viingi ja viimiriri va nduwo ^jiisimiresimire ja Mulungu.

¹¹ Muuntu yoyoosi ^yoosaaka luusika ni aluusike ja yoolusika masáare ya Mulungu meeneevyo. Yoyoosi ^yootumama, ni atumame kwa ngururu ^aheewa ni Mulungu, sa Mulungu abweeyyiriwe nkongojima kwa kira kiintu kwa njira ya Yéesu Kirisitu. Nkongojima ni na yeeye jiri siku kwa siku ^jisiina uhero. Kikomi.

Kuturikira so Muruma Kirisitu

¹² Vijeengi vyaani naveenda. Kari mahwáalariwaa ni usungu wo yerwa ^moopata ja moopata kiintu kiyeni tuku.

¹³ Maa kaa, eryi mitima sa moova hamwi na Kirisitu uturikirii waachwe, sa muve kei na cheeru kikulukuulu mpiindi nkongojima yaachwe ^iri variyulwa.

¹⁴ Kooni muri takirwa sa irina ra Kirisitu, mwatalariwa, sa Mutima wa Nkongojima noo kusea Mutima wa Mulungu, ni mweeri yaanyu wookiikala.

¹⁵ Kari kuve na muuntu umwi kuri nyuunyu ^mweene arisaakwa aturikire sa ni muulai, mwiivi,

[◊] 4:8 Laanga Mpíri 10:12.

m̄aunt̄a ^abwéeyaa uv̄i au ^alóngowereryaa vaant̄a t̄uk̄.

¹⁶ Maa kaa, kooni m̄aunt̄a atúrik̄ire sa amuruma Kirisit̄a kar̄i oone soni t̄uk̄. M̄ud̄umbe M̄ul̄unḡ so kaanirirwa weewe ni m̄aunt̄a ^umutúubaa Kirisit̄a.

¹⁷ Mp̄ind̄i ja ulamu jafíkire na M̄ul̄unḡ kaanda ari lam̄urira nyuumba yaachwe, noo k̄usea, vaant̄a vaachwe. Haaha kooni ari kaanda na suusu, ha de vara ^vasiita Masáare Maaja ya M̄ul̄unḡ uhero waavo si ur̄i k̄va wo koofya maatuk̄ vii t̄uk̄ w̄uu?

¹⁸ Ja ^vyeeene Masáare ^Yari Mp̄eho yal̄usa, “Kooni vyafafa vaant̄a vawoloki k̄lamuririwa, ni jooli viri k̄va kwa vaant̄a si ^vatúubaa kira M̄ul̄unḡ ^asáakaa na kwa vavi?”[◇]

¹⁹ Sa jeyyo, vara ^voot̄rik̄ira ja ^vyeeene asáakaa M̄ul̄unḡ, viiviike kwa M̄uámba waavo, yeeye ni wo kiilaangiwa, na vatuube t̄umama maaja.

5

Ukiindya kwa Vawosi na Vatavana

¹ Haaha ni l̄usika niise na nyuunyu vawosi va vaant̄a ^vamuruma Yéesu. Niini ni moosi mwiiwaanyu na m̄aunt̄a ^oona uturikiri wa Yéesu Kirisit̄a. Kei niini ni hamw̄i ndir̄i nkongojimii ^iri k̄unakulwa. Ni k̄vakalaamya niise,

² riishi neeja mpuka ^ng'eene mwakwaatiwa ni M̄ul̄unḡ. M̄uve valaangiriri va iyo mpuka kwa mat̄ima mweera ja ^vyeeene M̄ul̄unḡ yoosaaka, na si koodoomereriwa t̄uk̄. T̄umami si kwa

[◇] **4:18** Laanga Mp̄íri 11:31.

mpiiima ya mpia tuku, maa kaa, kwa mutima waanyu woosi.

³ Kari muve vakari kwa vaant⁴ ^moovalongoola tuku, maa kaa, muve vo tuubiririwa kuri mpuka.

⁴ Mpindi Muriisi Mukulu ^ari kaja, hokera mari itaaji ra nkongojima si ^risambukaa.

⁵ Viivyo nyuunyu ^moolongoolwa, mandoovanyemya vawosi. Nyuunyu voosi itumamiri ko kiikiimya na isi, sa Masáare ^Yari Mpeho yasea,

Mulungu avakítiraa vara ^viíva kipeembe, maa kaa, avahéeraa nduwo vara ^viikiimyaa na isi.⁵

⁶ Sa jeyyo, ikiimi na isi kwa Mulungu ^ari na ngururu joosi, sa aviinale mpiindi ^isaawula.

⁷ Muvikiri uturikiri waanyu woosi sa yeeye avaláangaa nyuunyu.

⁸ Muve na tooti na mwiime neeja. Mivi waanyu, Ikául⁶ ra Mirimu Mivi, rimwaari rooriingirira ja siimba ^yoosaakira muant⁷ sa imumerye. ⁹ Iro risiti na mwiime neeja kuri kuruma kwaanyu, kuna mootaanga uturikiri watto turya viise vanduu vaanyu kuri weer⁸ yoosi, turikira viise jeyyo.

¹⁰ Maa kaa, Mulungu ni wa nduwo joosi, yeeye avaanirira na nkongojimii ya siku ^jisiina uhero ko kundikaniwa na Kirisitu. ^Muri hamula kuthrikira kwa mpiindi, yeeye mweeneevyo vakiiman'ya ari, vaambirirya ari, vaheera ari ngururu na vavika ari mwaarirywii wa kikomi.

¹¹ Kuri yeeye jive ngururu kwa siku ^jisiina uhero! Kikomi!

⁴ 5:5 Laanga Mpíri 3:34; Yaakúupu 4:6.

Ləmbi jo Kiimikiriryā

¹² Navaándikiiře baráwa ihi kwa nyambiriryā ya Siliváano, mwaaniitü ^nimwiiláangyaa. Noosaaka nívaheere mutima na nivawyiiře kikomi kira ^cheene mookipata, ni nduwo ya Muluungü. Ikali neeja kuri nduwo iyo.

¹³ Vaantü ^vamuruma Yéesu aha Babéeli ^veene vasaawulwa hamwü na nyuunyu, vavalúumbiiryē. Kei, mulúumbiwe ni Maáriki mwaana waani.

¹⁴ Məndookiiluumbya ko kiisündira ja isháara ^iláiraa mwiiyenda ko muruma Kirisitü.

Mwiikalo maaaja ave na nyuunyu ^mari kwa Kirisitü.

**Rangi
Rangi Translation Project (New Testament)**

copyright © 2023 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Rangi

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 May 2025 from source files dated 8 May 2025

f1dc5da6-bc39-5ea5-ac13-942132b5feb6